

MARIA CUCURULL

Un homenatge a la paraula

05.05.2016 05.30 h

No hem rebut dels déus res de més important que la paraula, a què dedicarem major atenció i treball, o en què hauríem de voler superar els altres homes més que, precisament, en allò en què els homes mateixos superen els altres animals? (Quintilià).

A l'antiga Grècia la paraula tenia un paper central. L'oratòria, és a dir, l'art d'expressar-se en públic, s'estudiava com una part de la retòrica. A més, els sofistes preparaven els seus alumnes mitjançant l'ensenyament de l'excel·lència, l'areté; els formaven per tenir un gran domini del llenguatge, per ser hàbils en l'argumentació i la persuasió.

Avui, no estudiem retòrica ni oratòria i malgrat que ens passem el dia parlant i comunicant-nos a través de la xarxa, podríem dir que l'art de l'eloqüència és la nostra assignatura pendent. Per la majoria de nosaltres parlar en públic és extremament difícil i fins i tot, si podem, intentem evitar-ho. Sabem que en un escenari o davant d'un auditori tothom ens mira, quan ens expressem davant de tothom sortim de la nostra zona de confort, és com si ens despullessim davant dels altres. La comunicació no verbal ens guanya la partida: gestualitat que ens sembla absurda, tics que ens avergonyeixen, respiració que s'accelera, un to de veu tremolós i suor... molta suor.

Probablement, la confiança en un mateix juga un paper molt important a l'hora de superar la por, però també és essencial la pràctica. És per això que és tot un encert que la Universitat d'Andorra promogui la participació dels alumnes de Batxillerat a la Lliga de debat de la Xarxa Vives.

Després de dos dies intensos de debats, no sabem si internet ens fa més lliures però sabem que l'art de l'eloqüència sí que ens proporciona llibertat. Les paraules ens alliberen i hem vist la millor versió dels estudiants, que anaven creixent a l'escenari. De mica en mica, perdien la por, arraconaven la timidesa i els sortien les paraules amb enginy. Ens han commogut, ens han delectat, hem vist l'areté.

I no només és un exercici molt útil per als joves, que tard o d'hora hauran de fer una exposició oral, una entrevista de feina o qui sap si demà seran els nostres polítics; sinó que també és profitós per promoure un bon ús de la llengua catalana. Sí, tenir cura a l'hora de parlar, utilitzar tots els pronoms febles i també els relatius, quan toca. I encara més, els participants també han après a usar la cortesia verbal, mossegar-se la llengua, somriure i agrair al contrincant tota la informació que els ha permès ampliar el seu món, trencar prejudicis, obrir la ment, ser més lliures. I és que en paraules del periodista Jorge Fontevecchia «en els debats qui perd, guanya, perquè s'endú la raó de l'altre».